

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**

Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres

Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Ons kenmerk

DGAN-DAD / 16103719

Uw kenmerk

2016Z13499

Datum 6 september 2016
Betreft Beantwoording vragen over de uitspraak van het College van Beroep
over de leefomstandigheden van kuikens in broederijen

Geachte Voorzitter,

Hierbij zend ik u het antwoord op de vragen van het lid Van Dekken (PvdA) over de uitspraak van het College van Beroep over de leefomstandigheden van kuikens in broederijen (ingezonden 30 juni 2016), met als kenmerk 2016Z13499.

1

Kent u de uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven over de leefomstandigheden van kuikens in broederijen?

Antwoord

Ja.

2

Klopt het dat u Wageningen University & Research centre (WUR) opnieuw onderzoek moet laten doen naar de gevolgen van het niet beschikbaar stellen van eten en drinken aan kuikens de eerste 72 uur na hun geboorte? Zo ja, wanneer gaat u de WUR vragen dit te doen, wanneer kunnen de resultaten verwacht worden, wat wordt de exacte opdracht die u geeft en hoe verschilt dit onderzoek van het eerdere onderzoek? Zo nee, wat zijn dan wel de gevolgen van deze uitspraak?

Antwoord

Het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: het College) heeft geoordeeld dat de onderbouwing in het document *"Helpdeskvraag over de tijdsduur van voeronthouding voor jonge kuikens, de functie van de dooierzak en het nut van vroege voeding"* (rapport van Lourens en Leenstra, WUR, 2014) onvoldoende is om de vraag te beantwoorden of het welzijn van eendagskuikens in het geding is door het ontbreken van voer en water gedurende de eerste dagen na het uitkomen.

Het College heeft mij gevraagd nader onderzoek te laten doen met als vraag "Hoe lang kunnen kuikens, onmiddellijk nadat zij uit het ei zijn gekomen, volgens de recente, gangbare wetenschappelijke inzichten, uitsluitend teren op de reserves uit hun dooierzak, zonder dat kan worden gezegd dat hen de nodige verzorging

wordt onthouden doordat aan hen geen voer en water wordt verstrekt?" Tevens zal WUR een gemotiveerd commentaar moeten geven op de reactie van Wakker Dier op het WUR-rapport en op de wetenschappelijke publicaties die Wakker Dier aanhaalt.

Ik zal WUR op korte termijn een onderzoeksoopdracht geven. Het onderzoek zal uit twee onderdelen bestaan. Er zal ten eerste een uitgebreide literatuurstudie plaatsvinden. Het rapport van Wakker Dier en het rapport van de WUR dateren uit respectievelijk 2013 en 2014. Sindsdien is er echter veel inspanning verricht naar het effect van vroege voer- en watervorstrekking op het welzijn (inclusief de diergezondheid) van kuikens. Tevens zal er bij kuikens die uitkomen in de stal, en daarmee direct de beschikking hebben over voer en water, worden bekeken op welke termijn kuikens zelf voer en water gaan opnemen na het uitkomen. De resultaten van dit onderzoek worden verwacht binnen de termijn van zes maanden die de rechtbank mij hiervoor heeft gegeven.

3

Trekt u uw oordeel dat voeding en water geven de eerste 72 uur niet nodig is in tot er nieuw onderzoek is gedaan? Zo ja, is dit dan in ieder geval niet meer toegestaan tot de resultaten van het nieuwe onderzoek bekend zijn? Zo nee, waarom doet u dit niet?

Antwoord

Ik wacht de uitkomsten van het onderzoek, genoemd in het antwoord op vraag 2, af en zal op basis daarvan bezien of er wijzigingen qua toezicht en handhaving nodig zijn.

4

Wilt u de resultaten van het nieuwe onderzoek van de WUR met de Kamer delen?

Antwoord

Zodra de resultaten van het onderzoek bekend zijn, zal ik deze met uw Kamer delen.

(w.g.)

Martijn van Dam
Staatssecretaris van Economische Zaken